

KRANJSKI ZVON

ŽUPNIJSKI LIST ZA KRANJ IN OKOLICO.

Izdaja: mestni župni urad v Kranju.

Izhaja zadnji teden v mesecu.

L. 1936. Št. 3.

Posamezna šte. 1 Din.

Fantom in možem!

Kakor čemerer jesenski, deževni dan, tako se ti večkrat zazdi življenje, ali ne? Živiš med ljudmi, ki nekam utrujeno in negotovo stopajo skozi temo po cesti življenja. Iščejo oni, iščeš tudi ti z njimi sonca. Hočeš se dvigniti iz zadušljivega ozračja, ki te obdaja, želiš si zajeti veliko, veliko svetlobe in toplote v dušo, zopet naj bi zaigral na tvojem obrazu osrečujoč smehlaj. Toda jesen kar noče s poti, še več, z jesenjo prihaja, ali je morda že prišla v tvojo dušo zima s svojo smrtjo. Mračni, mrzli dnevi se nočejo umakniti, oziraš se proti soncu, toda pred teboj je le neka svetlikajoča se megla. Stopiš na desno, iščeš na levo, toda povsod smrad, povsod umazani in moreči vzdih nemoralnega in nekrščanskega življenja. Opraviti imaš s samimi kristjani — otroki luči in sam si otrok luči, a vkljub temu se ti zdi vse nekam temno mrzlo-mrtvo. Kot kristjan pogrešaš one vere in one ljubezni, ki edini moreta prinesiti tvoji duši življenja, toplote, moči in mladostnega veselja. —

Odkod ta puščoba in utrujenost v tebi in v ljudeh, med katerimi živiš? Ne bodi hud, resnico bom povedal: „otrok luči“ si, toda ne iščeš dovolj Luči, kot kristjan moraš iskati Luči v Kristusu, ne samo pri Kristusu: če naj postane železo razbeljeno, ni dovolj, da mu le kažeš ogenj, moraš ga potopiti v žareče oglje. Oči so ti zastrite s kopreno greha in umazanih strasti, ušesa ti preveč gluši zvok posvetnosti. Udajaš se „veselju in uživanju“ do omamnosti in vendar — v globini svoje duše si otožen, nezadovoljen, nesrečen. Časa za počitek imaš čez mero — morda še celo brezposeln — in vendar si utrujen, brez moči naveličan življenja. — Dragi fant, mlad si in vendar ni prave mladosti v tebi, dragi mož, na vrhuncu svoje moči si, in vendar si zdiš sam sebi slaboten in star. Ali veta zakaj? Zato, ker oba stopata skozi temo po cesti življenja in iščeta, iščeta, iščeta — luči. Iščeta, pa jo nočeta najti. Čutiš, da si bolan in utrujen, a umikaš se zdravniku; veš za zdravilo svoji rani, pa trepečeš pred njim; dobro veš, odkod more posijati dan tvoji duši, toda se namenoma skrivaš v mračne sence. Priznaj! Voljo oziroma željo imaš, a manjka ti poguma, da bi se dvignil iz nižin teme k luči in da bi prisluh-

nil klicu božjemu.

Ali še veš, kako je bilo s teboj pred enim letom? Kako je tedaj, čeprav v velikem snegu vzvalovilo naše mesto v jutranji in pozni večerni uri? — možje in fantje so z radostnimi in hrepenečimi obrazi hiteli — k luči, ki jim je v tako žarki svetlobi zasijala v velikonočnih duhovnih vajah! Ali še veš, kako je tedaj takoj po prvem govoru naenkrat vstalo v tebi neodoljivo hrepenenje po Resnici in bož. lepoti? Kakor vklenjen v verige, kakor strt starec si bil vse do onega trenutka, ko si v velikonočni spovedi razkril svojo dušo zdravniku in si tako odvil breme temote. Tiste dni je bila cerkev polna — pomisli — polna mož in fantov. Mnogo, mnogo „starcev“ je prihajalo, a odhajali so mladi, močni, življenja željni. Pripravil si ti in drugi s teboj svoje srce za prihod Gospodov. S kako srečo v srcu si pokleknil, ko je zvonček naznanil čas bož. obeda (pri tem se boš gotovo spomnil tudi vse one mogočne evharistične pojedine na Stadionu v Ljubljani!). Cvet mož in fantov je klečal tisto nedeljsko jutro pri obhajilni mizi, klical in prisegal je Gospodu nebo in zemljo: „O Bog, močni in lepi, samo tvoji otroci smo, sužnji in hlapci greha nočemo biti!“ Tako je bilo v Kranju pred enim letom. Bilo je, pa bo spet lepo, samo če hočeš. Preberi še spodnje vrstice in potem se odloči! Postani zopet mlad in vesel, saj prihaja pomlad v deželo: z njo bo prišla na praznik sv. Jožefa velikonočna, nadnaravna pomlad tudi v srca vseh onih fantov in mož, ki razumejo o kakšnem Kristusovem vstajenju govori 4. cerkv. zapoved.

Velikonočne duhovne vaje.

(Za može in fante.)

Letošnje duhovne vaje za moške iz vse kranjske fare se bodo vršile v dneh od 25. III. do 29. III. Pričetek duh. vaj bo v sredo (25. marca) ob pol 9 uri zvečer v rožnovenski cerkvi z običajno versko svečanostjo. Govori bodo: v četrtek, petek in soboto zjutraj ob 6 uri, nato sv. maša z ljudskim petjem; zvečer ob pol 9 uri. Vse v rožnovenski cerkvi. Zaključek velikonoč. duh. vaj bo na tiho nedeljo.

Upamo, da boste možje in fantje tudi letos dokazali svojo katoliško močatost. Vsak naj postane apostol: tudi tiste pridobite, ki se lansko leto niso še upali na dan s svojim krščanskim ponosom.

22. marca - dekanjski praznik za fantje

Vedno bolj uvidevamo, kako velike važnosti je za sodobni zmedeni in razkrajajoči se čas, **pristna in delavna vernost katoličanov**. Vse kar je le na površju in na videz verno, vse to bo prej ali slej odpadlo in že sedaj vidimo, kako katoličani — polovičarji ljubimkujejo sedaj s temi, sedaj z drugimi — ustvariti hočejo neko mešanico vseh nazorov. Toda ne gre in tudi ne sme iti tako. Katolicizem, Kristusov svetovni pokret ima jasna načela in ima učinkovita sredstva za vse skeleče sodobne rane, samo katoličani moramo res živeti v kat. in iz katoliške religije. — Drugo, kar postaja tudi vedno bolj jasno je pa to: **vse katoliške zdrave sile se morajo združiti v močno in osvojalno vrsto**, ki mora povsod zmagati. Vse naše katol. delo in življenje mora družiti vera v zmago bož. kraljestva in ljubezen do bližnjega.

Tako osvojalno in borbena vrsto, ki bi zbirala v sebi res kleno zrno katol. vernosti in pobožnosti, gleda sv. Cerkev tudi in zlasti — v fantovskih Marijinih kongregacijah. Temeljita izobrazba v verskih vprašanjih, vesela in neprisiljena pobožnost fantov-kongreganistov bo v bodoče predvsem odločila, kdo bo zmagal. Tiha in solidna vzgoja pri sestankih, molitveno in evharistično življenje pa hoče kmalu zaplapolati; v vsakdanjem življenju morajo taki fantje prej ali slej zavzeti jasno stališče do vseh vprašanj in nalog. Upliv kongregacijske mladine bo potem silnejši, čim bolj bodo fantje kongreganisti posameznih far enotno in združeno zastavili svojo besedo in svoj upliv. V ta namen so potrebni večji shodi ali družbena zborovanja. Letos bo v Kranju **dekanjski shod za vse fantovske M. D. oz. za vse fante iz K. A.** in sicer v **nedeljo 22. III.**

Dopoldne tega dne bo ob 9 uri v farni cerkvi skupna služba božja: sv. maša s fantovskim ljudskim petjem, govor skupno sv. obhajilo za fante iz vse dekanije. Po maši bodo imeli vsi udeleženci kongregacij zborovanje. — Popoldne ob 2 uri popoldan, pobožnost v cerkvi (govor, posvetitev, litanije). Nato ob 4 uri v dvorani Ljudskega doma **slavnostna akademija**: sodelovale bodo fantovske M. D. iz vse dekanije. K tej zaključni fantovski prireditvi so vabljeni tudi starši naših fantov kongreganistov, kakor tudi vsi drugi farani. Po Mariji k Jezusu.

Občni zbor Vincencijeve družbe

V nedeljo, dne 16. februarja se je vršil pop. v Marijanišču občni zbor Vincencijeve družbe v Kranju, ki ga je vodila predsednica gospodična Mimi Roos. V svojem govoru se je predsednica javno zahvalila vsem kranjskim meščanom, ki so v l. 1935 tako požrtvovalno podpirali delo Vincencijeve družbe.

Gospa tajnica Anica Žontarjeva je podala sledeče poročilo:

Delo „Vincencijeve družbe“ v minulemu letu 1935 se prav nič ni razlikovalo od dela zadnjih. Od seje do seje, katerih je bilo 21 je bila sama skrb kako ustreči vsem prošnjam, ki so se množile čim bolj smo se približevali zimi. Režeži kranjske župnije, pa še deloma iz Stražišča in Kokrice so bili deležni podpor „Vincencijeve družbe.“ Ako le bežno pregledamo kaj smo v minulemu letu storili s pomočjo velikega števila naših dobrotnikov bomo našli tele številke:

- 1) v živežu je bilo razdeljenih 293 podpor
- 2) v obleki in perilu 176 podpor
- 3) z drvni je bilo obdarovanih 55 družin
- 4) čevlje ali copatke smo kupili 53 osebam
- 5) denarnih podpor je bilo razdeljenih v 22 slučajih.

Stalno mesečno podporo so prejemale 4 osebe.

Da se je moglo toliko storiti se moramo zahvaliti vsem našim dobrotnikom in članom, ki nam tudi v času ko trka vsak dan veliko brezposelnih na vrata niso odrekli podpore. Zahvaliti se moramo še posebej „Hranilnici in posojilnici“ v Kranju, ki nam je nakazala 7.000 — Din, od katerih smo 3.500 — Din izročili Marijanišču.

Enako smo dolžni zahvalo mestni občini Kranj, ki nam plačuje eno sestro bolničarko po 500.— Din mesečno.

Veliko skrbi nam je odvzel za miklavževo obdarovanje notranji minister g. dr. Anton Korošec z darom 5.000 — Din.

Gdč. Pernič Frančiška nam je zapustila hranilno knjižico v vrednosti 2.000.— Din.

Redne članarine smo prejeli 4.142,25 Din.

Akademija od 14. aprila je prinesla čistega dobička 712.— Din. Za velikonočno obdaritev smo prejeli prostovoljnih prispevkov 4.410,50 Din in živil v vrednosti 989,25 Din.

Jesenskih pridelkov po okoliških vaseh smo prejeli: 15 vreč krompirja, 16 l pšena, 17 l ješprena, 11 kg riža, 5 l ajdove moke. Za zimsko obdaritev v sv. Miklavžu smo prejeli: 3384.— Din v gotovini, raznega blaga in živil v vrednosti 3608.— Din. Razne tvrdke izven Kranja so nam pa poslale 589.— Din in živil v vrednosti 625.— Din.

Glavni izdatki v minulemu letu so bili: za velikonočno obdarovanje krava za meso, slanina in sladkor; v jeseni 12 klafter bukovih drv; za Miklavževo obdarovanje bela moka, slanina, sladkor, blago za obutve. Za zimo smo kupili preko 2000 kg koruze katero meljemo v moko.

14. aprila smo s slovesno akademijo praznovali 33 letnico ustanovitve „Vincencijeve družbe“ v Kranju. Ob tej priliki je bilo izročeno sedanji predsednici gdč. Mariji Roos za 30 letno požrtvovalno delo v oboru „Vincencijeve družbe“ visoko odlikovanje sv. očeta križec „Pro ecclesia et Pontifice“. Veliko zaslug za tako lepo uspelo akademijo ima s. prednica Jelena Vilman, ki je deklice iz sirotišnice pripravila za tako lepe prizore. Slavnosten govor je imel g. profesor dr.

Alfonz Levičnik, predsednik karitativne zveze iz Ljubljane. Tudi moški zbor pod vodstvom kateheta g. Jos. Žužka je lepo odpel tri pesmi. Pri izročitvi križca in diplome pa so zapeli papeževo himno.

20. junija, na praznik sv. R. Telesa smo pokopali častno članico „Vincencijeve družbe“ gdč. Pernič Franciško, veliko dobrotnico ubogih.

9. avgusta smo dobili novo delavno članico go. Minko Ogrizek. 6. decembra dan sv. Miklavža je bil lep dan za podpirane kakor tudi za odbor „Vincencijeve družbe“. Takrat je bilo glavno obdarovanje v minulem letu.

Res, je, da vse podpore „Vincencijeve družbe“ le nekoliko lajšajo veliko bedo, ki z dneva v dan raste in ki posebno trka po okolici Kranja, kjer je nastanjen na stotine tovarniškega delavstva, ki s svojim zaslužkom ne morejo preživljati svojih družin, zlasti še, ako naraste število otrok. Taki otroci, ki nikoli niso poznali toplote doma so najbolj potrebni pomoči, ne le materielne morda še mnogo več nadomestilo domače vzgoje. Veliko je pomagano onim otrokom, ki jih je sprejela v svoje zavetišče sirotišnica „Vincencijeve družbe“; še veliko več bi jih radi oskrbeli ako bi vsi prostori ne bili prenapolnjeni. Kako bomo Marijanišče povečali je bila skrb celega leta. Ali kako se nam bo ta velika želja uresničila v teh težkih časih, pri tem nam ljubi Bog pomagaj.

Gospa Marica Gorjančeva je kot blagajničarka podala sledeče poročilo: V letu 1935. je imela „Vincencijeva družba“ sledeče dohodke:

DOHODKI:

Saldo z dne 1. decembra 1934	Din	10.233.69
Članarina nabrana v letu 1935	„	4.190.25
Podpora hran. in pos. v Kranju za reveže	„	3.500.—
Nabiralne pole za velikonoč. obdarov.	„	4.294.50
Prodana koža krave	„	217.—
Razni drugi denarni darovi	„	1.645.54
Kruh sv. Antona iz ubožnega fonda	„	802.25
Dobiček akademije	„	712.—
Pred cerkvijo nabranih	„	116.—
G. minister Dr. A. Korošec daroval	„	5.000.—
Nabiralne pole za sv. Miklavža	„	3.583.50
Razne tvrdke darovale za sv. Miklavža	„	939.25
Celotne obresti hranilne knjižice	„	485.24
Najdenina	„	58.25
Skupaj	Din	35.777.47

IZDATKI:

Redne mesečne podpore	Din	963.—
Izredne mesečne podpore	„	1.461.—
Plačilni računi za živila, obleke in drugo	„	11.029.98
Plačana drva	„	1.896.—
Plačilo za govedo o veliki noči	„	1.473.50
Plačana koruza	„	3.037.—
Stroški za znamke koleke in drugo	„	785.—
manipulacijski stroški in provizija hranilne knjižice	„	21.24
Skupaj	Din	20.666.72

STANJE RAZPOLOŽLJIVIH SREDSTEV:

Hranilna knjižica z vlogo Din 13.948.—

Gotovina v ročni blagajni Din 1.162.25

Skupno Din 15.110.75

Kranj, dne 31. decembra 1935.

Č. s. prednica Jelena Vilman je za občni zbor poslala sledeče poročilo o delovanju zavoda Marijanišča:

Letošnje leto smo v zavodu do dna doživeli resnico, da smo vsi v božji misli, da smo Bogu mnogo več vredni kot lilije na polju, ki jih tako kraljevsko oblači. Težko je bilo. Toda, ko so vsi človeški računi odpovedali, smo se zaupno oklepali evharističnega Boga, ki nam je tako čudovito zvest. Njegova milost se je borila za nas, njegova ljubezen je zmagovala. Dom nam je kljub težkim gmotnim razmeram ostal topel in ljub, napolnjen do zadnjega kotička. In delo v njem je bilo kljub težkim skrbem veselo in stokrat blagoslovljeno. In če ne morem ob koncu leta poročati o velikih dogodkih, o pomembnih izpremembah, o sijajnem gmotnem stanju, pa moram vendar mirno priznati: delali in trpeli smo — in tudi veselili smo se — in prosili božjega blagoslova, ki nas je vedno spremljal. Doživljali smo resnico iz Pisma, ki pravi: „Iz ust dojenčkov si bom pripravil hvalo.“ Bog sam jih je hotel imeti, otroke, okrog svoje mize; zato nam jih je pošiljal, a je tudi zvesto skrbel zanje. Naj bo zahvaljen!

Koliko nas je? Sester je delovalo v zavodu 9. O njih delu mi govoriti ni treba. Saj mamice prav dobro vedo, kaj vse zahteva od njih vzgoja otrok. In otrok je bilo pri nas letos skoro 70! Vse od najmanjših pa do učenk iz gimnazije. Teh smo imeli 17, malih in otrok za ljudsko šolo 50. Poleg dela za tako številno, živahno družinico se je morala ena izmed sester posvečevati še izključno učenkam iz gospodinjske šole, ki jih je bilo v l. 1935 — 18.

O življenju naših malih ne morem poročati nič posebnega. Nad 3 leta stari so čez dan navadno v otroškem vrtcu, kamor je prihajalo tudi 50 zunanjih otrok. Najmanjši pa se zabavajo poleti na vrtu, pozimi v topli sobi, in so vsake južine in vsakega kosila posebej neizrečeno veseli. Sestra doživlja med temi otročiči poleg vseh sitnosti tudi mnogo res čiste otroške sreče. Z večjimi je seveda zopet drugače. Pomagaj, izprašuj! Bodi stroga, a še vedno mati, ki ji otrok more vse zaupati, pri kateri more vedno iskati pomoči. Med drugim se nam je posrečilo, da smo eno izmed deklic oddali dobri družini, ki jo je sprejela za svojo.

Kakor sem že omenila, smo imeli napolnjeno hišo prav do zadnjega kotička. V preteklem letu smo imeli že v načrtu prizidavo. Ker pa je pričakovano brezobrestno posojilo izostalo, smo morali vsled neprestanih gmotnih težkoč vsako misel na zboljšanje v kakem večjem obsegu opustiti. Pač pa smo v toliko pre-delali, da smo pridobili 1 veliko sobo-spalnico za gोजenje.

Morda je malo čudno, če kljub temu, da je hiša prenapolnjena in da so nam plemeniti dobrotniki ta-

ko požrtvovalno naklonjeni, še govorim o slabem gmotnem položaju in o življenju iz božje previdnosti. Res da je v zavodu 70 otrok! A pomislimo, da je med njimi 20 popolnih sirot, ki jih preživlja in oblači zavod sam. Res je tudi, da za nekatere otroke plačujejo občine; a te mesečine so tako majhne in neredno plačane, da komaj zadostuje za hrano. Za obleko in šolo se občine ne zmenijo. Pa bo kdo rekel, saj imajo v internatu dekllice in potem gojenke v gospodinjski šoli, te vse plačujejo oskrbnino. Da, plačujejo, vsakdo pa se lahko prepriča, da moramo tudi tem mesečino zniževati preko skrajne meje.

Vendar nimam namena, da bi vse to naštevanje gmotnih stisk izzvenelo v tožbo. Saj bi bila vsaka tožba tu velika nehvaležnost in popolno nerazumevanje božjih načrtov. Bog hoče namreč vprav na nas pokazati, da more biti tudi v najtežjih časih še krušni oče vsem, ki zaupajo vanj. In pokazati hoče na nas, kako tudi v najbolj materialističnih dneh njegova milost še lahko najde plemenito srce. Res je bilo letošnje leto za naš zavod morda najtežje, a zato je bila tudi požrtvovalnost naših plemenitih dobrotnikov vprav letos izredno velika. Naj omenim le Miklavža, za katerega nam je Vinc. družba preskrbela za vse otroke: obleko perilo in obuvalo. Ali pa za Božič! Nemogoče je namreč naštetiti vse, kar so nam plemenite roke letos dobrega storile. In tudi brezpomembno, ker besede povedo tako malo. A eno morem povdariti: namreč, da otroci, ki so potem ljubega Boga prosili blagoslova za svojega plemenitega dobrotnika. V molitvi otrok je namreč vsa naša moč, s katero se leto za letom borimo za obstoj. V njej je tudi bogastvo, s katerim plačujemo. Kakor vedno, se mi tudi tokratno letno poročilo preliva v toplo pesem hvaležnosti. Saj je pri nas možno vedno in vedno poročati o edinem dejstvu: Bog je bil z nami in plemeniti ljudje! Vse naše delo je le nezadostno opravilo najemnika, ki ne pomeni mnogo. Gospodar je nad nami, plemenita srca so ob nas. Iz srca zahvaljeni vsi, ki pomagajte! Bodite še ob nas kot doslej, iskreno prosim! Da bo rastle delo usmiljenja, ki je božje kraljestvo med nami.

V odbor so bile za I. 1936. izvoljene vse gospe, ki dosedaj delujejo v odboru Vincencijeve družbe.

Pri slučajnostih se je razvila živahna debata o razširitvi zavoda Marijanišče, ki je postala nujna zadeva. O tem poroča Kranjski zvon drugič kaj več.

Župnija Kranj

Oznanila za marc.

Kranj

1. I. postna nedelja, prva nedelja v mesecu, zjut. sv. maša z blagoslovom in mesečno sv. obhajilo za moške. Pop. ura molitve in pete litanije presv. Srca Jezusovega. Ob 8 uri postni govor.

Kvaterni teden 4. in 7. sreda in sobota le pritrganje pri jedi, 6. petek — strogi post.

8. II. postna nedelja, kvatrna nedelja, pop. križev pot. Shod za žensko Marijino družbo.

15. III. postna nedelja, služba božja po navadi.

16. 17. 18. tridnevica v čast sv. Jožefu, zv. litanije v čast sv. Jožefu.

18 sv. Maša na Hujah.

19. Praznik sv. Jožefa, ob 6. sv. m. z blagoslovom, ob 10. tiha sv. maša. Na Hujah ob 10 uri sv. maša z blagoslovom in darovanjem za cerkev. Popoldan ob pol treh v župni cerkvi litanije sv. Jožefa, na Hujah pa ob 3 uri pete litanije M. B.

20 Sv. maša na Hujah.

22. IV. ned. v postu, služba božja po navadi.

25. Marijino Oznanenje, nezapovedan praznik, sv. maše kakor ob nedeljah. Pop. ob pol treh pete litanije M. B.

29. Tiha nedelja, služba božja po navadi.

Mrliška kronika.

Sajovic Franc, kinopodjetnik, Kranj, Poštna ulica št. 3, rojen v Olševku 4. nov. 1864, umrl 13. februarja.

Župnija Šmartin pri Kranju

1. I. postna nedelja. Božja služba po navadi. Popoldne ob 2 uri, ura molitve in litanije Srca Jez. ter shod 3. reda.

5. Ob pol 7 uri zvečer molitvena ura.

8. II. postna nedelja. Služba božja po navadi.

15. III. postna nedelja. Služba božja po navadi.

19. Sv. Jožef. Božja služba obakrat z blagoslovom.

22. IV. postna nedelja. Božja služba po navadi.

23. Oznanenje Marije D. Sv. maša zjutraj po navadi, ob 9. uri z blagoslovom.

29. Tiha nedelja. Božja služba po navadi.

RAZNO

Izstopil je iz katoliške cerkve in prestopil v pravoslavno Grčman Kristan, roj. v Kranju 21. dec. 1905. sedaj stanujoč v Vinkovcih kot železniški uradnik.

Mohorjeve knjige. Čas za naročbo poteka! Vsaka slovenska družina bi morala biti naročena na Mohorjeve knjige. Kdor še ni plačal naročnine, naj to stori v kratkem!

Monumenta artis slovenicae, ki jih izdaja konservator dr. Stele, so prinesla v zadnjih številkah produkcije slik, ki so bile na znamenitem kranjskem oltarju, ki se nahaja sedaj na Dunaju v dvornem muzeju in pa fotografije umetniških slik in črk iz kranjskih rokopisov iz l. 1410, ki se nahajajo v kranjskem župnem arhivu.

Vincencijevi družbi je poklonila gospa Ivanka Colnar, trgovka, Din 200.- mesto venca na grob pok. g. Franca Sajovica. Bog plačaj!

Primskovo — za cerkvenega ključarja na Primskovem je imenovan Ješe Janez, posestnik na Gorenjem št. 6.